

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของ องค์การบริหารส่วนตำบลหัวหิน อำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้ศึกษาได้กำหนดขั้นตอน และวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหาร ส่วนตำบลหัวหิน อำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป จำนวนประชากร 3,364 คน (สำนักทะเบียนราษฎรองค์การบริหารส่วนตำบลหัวหิน อำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ ณ วันที่ 15 ตุลาคม 2556)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหาร ส่วนตำบลหัวหิน อำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป จำนวน 360 คน ซึ่งผู้ศึกษาได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของทาโร ยามาเน่ ดังนี้ (Yamane, 1973 : 727)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

จากสูตร	n แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	N แทน	จำนวนประชากร

e แทน ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้น (โดยการศึกษาครั้งนี้ กำหนดให้เท่ากับ .05)

แทนค่าจากสูตร

$$n = \frac{3,364}{1 + 3,364 \times (.05)^2}$$

$$n = 357.49$$

$$n = 358$$

เพื่อให้ได้ขนาดตัวอย่างที่สอดคล้องกับการจำแนกตัวแปรที่ศึกษาผู้วิจัยจึงปรับ จาก 358 คน ให้เป็น 360 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในครั้งนี้ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) และการกำหนดโควตาตัวแปรของการศึกษาเท่า ๆ กัน

ตารางที่ 1 กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้กับขนาดครอบครัวของประชาชน

รายได้/เดือน	ขนาดครอบครัว	
	เล็ก	ขยาย
ต่ำกว่า 15,000 บาท	90	90
มากกว่า 15,000 บาท	90	90
รวม	360	

2. วิธีการสุ่มตัวอย่าง

2.1 แบ่งชั้นภูมิ แบ่งตามจำนวน 360 คน หาค่าด้วย 4 จะได้เป็น 90 คน เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่จะจัดเก็บข้อมูลเพื่อทำการวิจัย

2.2 นำจำนวนหมู่บ้าน 8 หมู่บ้านมาหาร 90 คน ก็จะได้หมู่บ้านละ 12 คน จากนั้นทำการจัดเก็บข้อมูลเพื่อจะได้กลุ่มตัวอย่างมาทำการวิจัย

2.3 ทำการสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีการจับสลาก (Simple Random Sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่จะทำการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวหิน อำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ รายได้และขนาดครอบครัว เป็นคำถามแบบเลือกตอบ (Check list) มีจำนวน 2 ข้อ

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวหิน อำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน
3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์
4. การมีส่วนร่วมในการและประเมินผล

โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีเกณฑ์การประเมินดังนี้ บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 103) ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง การมีส่วนร่วมมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง การมีส่วนร่วมมาก

ระดับ 3 หมายถึง การมีส่วนร่วมปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง การมีส่วนร่วมน้อย

ระดับ 1 หมายถึง การมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวหิน อำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์

2. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในประเด็นต่าง ๆ ตลอดจนวิธีการสร้างแบบสอบถาม

2.2 กำหนดขอบเขตคำถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิด วัตถุประสงค์ เพื่อให้ทราบถึงการมีส่วนร่วม เพื่อเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถามทั้งแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด

2.3 ร่างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาและตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

3. การหาคุณภาพของเครื่องมือ

3.1 นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ภาษา และการวัดผลประเมิณผล โดยหาค่าความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยหาค่า IOC และมีผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ดังนี้

3.1.1 นายสถาพร โสภาก วุฒิกการศึกษา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์) ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหัวหิน อำเภอหัวเม็ก จังหวัด กาฬสินธุ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

3.1.2 นางปทุมทิพย์ โคตุทา วุฒิกการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาไทย) ตำแหน่งครู ค.ศ. 3 วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านปลาขาว อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

3.1.3 นางกนกอร ภูนาสูง วุฒิกการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การวิจัย การศึกษา) ตำแหน่งครู ค.ศ. 2 วิทยฐานะชำนาญการ โรงเรียนหนองกุงศรีวิทยาคาร อำเภอ หนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติและวัดผล

3.2 นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรึกษาจากที่ปรึกษาภาคนิพนธ์ตรวจสอบเชิงเนื้อหา (Content Validity)

3.3 นำไปทดลองใช้ (Try out) กับประชาชนตำบลหัวหินที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน โดยการหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยการหาค่ายังอาจจำแนก รายข้อด้วย ค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างรายข้อกับรวมทุกข้อ (Item Total Correlation) ได้ค่า ระหว่าง 0.23 – 0.82 ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าเท่ากับ 0.93

3.4 นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงกำนัน หรือผู้ใหญ่บ้านแต่ละหมู่บ้าน จำนวน 8 หมู่บ้านขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวหิน เพื่อขอความ อนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มได้

2. ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามและเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเองจน

ครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างรวบรวมแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลประมวลผล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูล โดยดำเนินการดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้อง
2. นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์แล้วลงรหัสตามแบบการลงรหัส (Coding Form)
3. นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้วให้คะแนนแต่ละข้อจากอำนาจการจำแนกรายข้อในแบบสอบถามกำหนดไว้ 5 ระดับ (ปรับปรุงจากบุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 103) ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง การมีส่วนร่วมมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง การมีส่วนร่วมมาก

ระดับ 3 หมายถึง การมีส่วนร่วมปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง การมีส่วนร่วมน้อย

ระดับ 1 หมายถึง การมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

4. นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้วไปประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป พร้อมทั้งกำหนดเกณฑ์การให้ความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (ปรับปรุงจากบุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 103)

ค่าเฉลี่ย 4.81-5.00 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.81-4.80 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมมาก

ค่าเฉลี่ย 2.81-3.80 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.81-2.80 หมายถึง ระดับการมีส่วนน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.80 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวหิน อำเภอหัวเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้ศึกษาได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ (Percentage)

2. การวัดระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. การทดสอบสมมุติฐาน เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีองค์การบริหารส่วนตำบลหัวหิน จำแนกตามรายได้ และขนาดครอบครัว ได้แก่ *F*-test (Two Way ANVA Analysis)

ผู้วิจัยได้กำหนดนัยสำคัญทางสถิติในการเปรียบเทียบที่ระดับ .05 หากพบว่ามีความแตกต่างกันจะวิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่ โดยวิธี LSD (Least Significant Difference)

4. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบปัญหาข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยใช้การอธิบายเนื้อหาซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY